

Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki tarixi zəfərini tamamlayan və cəmi 23 saat davam edən antiterror tədbirləri, Qarabağda onilliklər boyu kök salmış separatizm yuvasını darmadağın edərək dövlət suverenliyimizin bərpası ilə nəticələndi. Bu qətiyyətli addım, Ermənistanın və ona havadarlıq edən bəzi qərəzli xarici dairələrin Azərbaycan torpaqlarında "ikinci erməni dövləti" yaratmaq xüylərinə sarsıdıcı zərbə vurdu. 2023-cü ilin sentyabrı xalqımıza qarşı milli düşmənçilik aparan cinayətkar rejimin birdəfəlik süqutu və illərlə qanlı cinayətlərə rəhbərlik etmiş separatçı ünsürlərin - harutyunyanların, qukasyanların, sahakyanların, işxanyanların, vardanyanların... və digərlərinin Azərbaycan ədaləti qarşısında qanunauyğun şəkildə cavab verməsi ilə müasir tariximizə hüququn təntənəsi kimi həkk olundu.

İki əsrin müsibəti

Düz iki əsr boyu erməni faşistləri Azərbaycan xalqına faciə ardınca faciə yaşadı. Hələ 1992-ci il fevralın 26-na - əsrin müsibəti olan Xocalı soyqırımına qədər erməni qatilləri azərbaycanlılara qarşı ard-arda kütləvi qətləmlər törədiblər. Azərbaycanın Ermənistanla həmsərhəd olan Qazax rayonunun Bağnıs Ayrım kəndinin, keçmiş Dağlıq

erməni vəhşiləri tərəfindən girov götürülən 1275 nəfərə ağılasığmaz işgəncələr verilib. Bu gün də həmin girovlardan 150 nəfərin taleyi məlum deyil.

Xocalı soyqırımından sonrakı dövrlərdə də Azərbaycan xalqı dəfələrlə erməni faşizmi ilə üz-üzə qalıb. Eləcə də Vətən müharibəsi dövründə savaş meydanından uzaqda yerləşən şəhər və kəndlərimizə raket zərbələri endirilərək mül-

Düzdür, ötən onilliklər ərzində çox çarəsiz anlarımız oldu. 20 Yanvarın soyuqluğunda, 26 fevralın qanlı qarında, 18 aprelin nisgilində boğulduq... Rəyonlarımız bir-bir əlimizdən gedəndə tökdüyümüz göz yaşları sadəcə kədər deyil, daxili fəryadımız oldu.

O qədər izzəti çəkdi ki...

Doğmaları gözləri önündə işgəncələrlə öldürülən xocalılılara təsəlli verməyə söz tapmadıq. Dərddən həvalanıb saçlarını yolan anaları ovuda bilmədik. Ata-anasız qalan körpələrə bu amansız yoxluğu izah edə bilmədik. Amma bu sınaqlar bizi sındırmadı, əksinə, qəlbimizdəki qisas alovunu daha da körüklədi.

Xocalıda, Ballıqayada, Meşəlidə, Ağdabanda, Başlıbeldə... yaşanan müsibətləri yaddaşımıza həkk etdik. And içdik: süngülənən körpələrin, təhqir olunan, diri-diri yandırılan, basdırılan qadınların, qocaların qisasları qiyamətə qalmayacaq! Yurdun-

mi 23 saata mənfur yuvaları darmadağın edən polad iradəli oğullarımız bizə tam suverenliyimizi bəxş etdi.

Haqqın qələbəsi

Bu gün xalqımızın qanına susamış erməni qatillər qanun qarşısında cavab veriblərsə, bu, həm tarixin, həm də şanlı Azərbaycan Ordusunun Qarabağda yazdığı ədalət dersi oldu.

Azərbaycan qanunları ilə mühakimə olunan Ermənistan vətəndaşlarına fevralın 5-də hökm oxundu. Bakı Hərbi Məhkəməsinə aparılan məhkəmə prosesində sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, o cümlədən təcavüzkar müharibənin hazırlanması və aparılması, soyqırımı, müharibə qanunlarını və qaydalarını pozma, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə, hakimiyyəti zorla ələ keçirmə, onu zorla saxlama və digər çoxsaylı cinayətlər törətməkdə təqsirləndirilən şəxslər, Arkadi Qukasyan, Bako Sahakyan, Arayik Harutyunyan, Davit İşxanyan, David Babayan, Levon Mnatsakanyan, David Manukyan və digər separatçılar qanun qarşısında cavab verdilər.

Fevralın 17-də isə Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə ilə bağlı maddələri ilə və digər ağır cinayətlərdə təqsirləndirilən Ermənistan vətəndaşı Ruben Vardanyana hökm oxundu. O, 20 il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edildi.

Müasir Azərbaycan vətəndaşları olaraq, tarixin ən şərəfli səhifələrinin təkcə şahidi deyil, həm də iştirakçısı olduğumuz üçün qürur duyuruq. Qəlbimizdə illərlə gəzdirdiyimiz o böyük əminlik artıq gerçəkləşib çevrilib: erməni cəlladlarından qisasımız alındı! Şükürlər olsun ki, Tanrı bizə o qatillərin diz çökdüyü, qorxudan tir-tir əsdiyi gününü öz gözlərimizlə görməyi nəşib etdi.

Xocalıda, Meşəlidə, Ballıqayada, Ağdabanda, Başlıbeldə... soydaşlarımıza qarşı qatil əməllər törədənlər haqqı divanına çəkildilər. Amma onlar üçün ən ağır cəza təkcə dəmir barmaqlıqlar deyil.

Onlar üçün ən dəhşətli cəza, işğal etdikləri, viran qoyduqları torpaqların indi cənnətə çevrilməsini görməkdir. Vaxtilə yurdlarından zorla didərgin saldıqları insanların gülə-gülə, zəfər karvanları ilə doğma el-obalarına - Xocalı-sına, Şuşasına, Ağdamına, Xankəndisinə... qayıtmasını izləməkdir.

"Məğlubedilməz" sandıqları separatizmin başının "dəmir yumruq"la əzil-məsinə şahid olmaqdır.

Və nəhayət, Azərbaycanın tam suveren, vüqarlı və qalib bir dövlət kimi ayaqda durmasını seyr etməkdir!

Bəli, erməni faşistləri, dünya erməniliyi və onlara havadarlıq edənlər üçün bundan böyük rəzəlet, bundan daha ağır mənəvi işgəncə və cəza ola bilməz. Çünki bu, sadəcə bir müharibənin sonu deyil, haqqın şər üzərindəki mütləq qələbəsidir.

*Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"*

Tarixin haqqı divanı



Qarabağda azərbaycanlılar yaşayan İmarət Qərvənd, Tuğ, Səlakətin, Axulla, Xocavənd, Cəmilli, Nəbilər, Meşəli, Həsənağa, Kərkicahan, Qaybalı, Malıbəyli, Yuxarı və Aşağı Quşçular, Qaradağlı kəndlərinin işğal zamanı həmin yaşayış məntəqələrinin dinc əhalisinin bir hissəsi qabaqcadan hazırlanmış plan əsasında xüsusi amansızlıqla qətlə yetirilib. Ermənilərin təkcə Xocavənd rayonunun Qaradağlı kəndində törətdiyi qırğın nəticəsində kəndin hər 10 sakinindən biri şəhid olub, 104 nəfər və müdafiə dəstəsinin 15 üzvü əsir götürülüb, onlardan 80 nəfəri qətlə yetirilib. 1992-ci il fevralın 26-da Xocalıda erməni qatillərinin törətdiyi soyqırımı nəticəsində 613 nəfər qətlə yetirilib. Həmin zaman

ki əhalimiz hədəfə alınıb. Əlləri azərbaycanlıların qanına batmış Serj Sarkisyan, Arayik Harutyunyan qatil əməllərini beynəlxalq mediaya müsahibələrində də, videokamera önündə də dünyaya etiraf etməkdən çəkinməyiblər.

Ağrının içindən keçən illər

Bununla düşmən elə zənn edirdi ki, törətdiyi vəhşiliklər unudulacaq, Azərbaycan xalqı öz torpaqlarının itkisi və çəkdiyi soyqırımı acıları ilə barışacaq. Onlar qatillərin cəzasız qalacağına, etnik təmizləmə siyasətinin əbədi olacağına inanırdılar. Lakin bir şeyi unudular: biz nifrətimizi də, qəzəbimizi də o faciələrin yaşandığı ilk gündü kimi saxladığımız.

dan didərgin düşən yüz minlərlə insanın ayaqyalın, başıaçıq keçdiyi o yolları bir gün qalib kimi qayıdacağımıza söz verdik.

Məhz bu müqəddəs and sayəsində qəddimizi əyən ağır-acı, kədər yükünə dözümlü gətirərək dik dayana bildik. Qəlbimizdə bir qərinə boyunca böyütdüyümüz o qisas alovu 2020-ci ildə düşmənlərimizə od vurdu. 44 günlük Vətən müharibəsində qəhrəman Azərbaycan döyüşçüsü sadəcə torpaqlarımızı azad etmədi, həm də əliyalın insanların qatillərinin nəfəsini kəsdi. Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun ən uca zirvələrində dalğalanan üçrəngli bayrağımız şəhid ruhlarına verilən ən böyük hesabat oldu.

Zəfər tariximiz 2023-cü ilin antiterror tədbirləri ilə öz zirvəsinə çatdı. Cə-